

Jaarverslag 2016

© 2016

Stichting Koninklijke Nationale Organisatie voor Reddingwezen en Eerste Hulp Bij Ongelukken 'Het Oranje Kruis' (KvK 40407909)

Scheveningseweg 44 Postbus 16462 tel: 070 – 338 32 32 www.hetoranjekruis.nl
2517 KV Den Haag 2500 BL Den Haag fax: 070 – 358 41 51 www.ehbo.nl

Inhoud

Woord vooraf.....	4
Inleiding beleidsmatige hoofdlijnen	5
Het Oranje Kruis.....	6
Van richtlijn tot uitgaven	7
Inspiratie.....	10
Samenwerking.....	11
Verandering.....	12
Kwaliteitsborging	13
Interne organisatie.....	15
Maatschappelijke verantwoording	188
Financieel verslag	222

Woord vooraf

Stichting Het Oranje Kruis past de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving onverkort toe. In vergelijking met de vorige jaren betekent dit een uitbreiding van het financieel verslag als onderdeel van het Bestuursverslag. Hierin wordt expliciet aandacht gegeven aan risico's en onzekerheden als onderdeel van een analyse van de financiële informatie. Dit met inachtneming van de relatief geringe omvang van de stichting met een overzichtelijk portfolio en een administratieve organisatie en interne beheersing van voldoende niveau.

Daaraan voorafgaand wordt een beeld gegeven van het gevoerde beleid en belangrijke ontwikkelingen in het verslagjaar. Tevens wordt verantwoording afgelegd van het bestuurlijk functioneren, in het bijzonder het toezicht op de bestuurder.

Den Haag, februari 2017,
B.A.J. Jongejan, arts, bestuurder

Inleiding beleidsmatige hoofdlijnen

Een belangwekkend feit heeft zich voorgedaan in 2016. Nieuwe richtlijnen voor Eerste Hulp zijn bekend geworden en meer in het bijzonder: voor het eerst zijn het gezamenlijke richtlijnen van drie grote organisaties in Nederland. Dat schept duidelijkheid voor betrokken burgers. De Nederlandse Richtlijnen Eerste Hulp zijn ontwikkeld door Het Oranje Kruis en Het Nederlandse Rode Kruis met medewerking van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening (NIBHV). Deze richtlijnen vormen het kader voor de eindtermen en het lesmateriaal van Het Oranje Kruis, Het Rode Kruis en het NIBHV.

In het afgelopen jaar volgde ook de 27^e druk van Het Oranje Kruis boekje, inclusief instructie- en animatiefilmpjes via de Layar, de verbinding tussen de wereld van tekst en afbeeldingen en de digitale werkelijkheid. Vooralsnog houdt de verkoop van dit lesmateriaal nog gelijke tred met de 26e druk, vijf jaar geleden.

Op 28 juni (audit certificeringsprocessen) en 1 juli 2016 (bijwonen examen) onderzocht en beoordeelde Hobéon de kwaliteit van de certificering van Het Oranje Kruis. Op grond van de internationale norm voor persoonscertificering, de ISO/ICE 17024:2012, mocht Het Oranje Kruis opnieuw het Keurmerk voor Kwaliteit in ontvangst nemen. Het is een goede aanjager voor focus op kwaliteit en een voorwaarde om als organisatie over kwaliteit te mogen spreken.

Intussen werd gewerkt aan een plan voor een reorganisatie van Het Oranje Kruis, gericht op het toekomstbestendig maken van de stichting. In het najaar is het plan, dat in 2017 zal leiden tot een zich vernieuwende organisatie, intern gepresenteerd. De kern blijft missie gedreven met onafhankelijke toetsing als specifieke meerwaarde. Met nog meer interne samenhang en de focus op de (potentiele) afnemers van diensten van de organisatie.

Een belangrijke doelgroep daarbij vormt het onderwijs. Er is een goed begin gemaakt met de uitbreiding van het aantal onderwijsinstellingen (vmbo, mbo, hbo, universiteit) waarmee een overeenkomst is gesloten voor de onafhankelijke examinering. Met de komst van de relatiemanager in 2017 zal dit voortvarend worden voortgezet.

Opnieuw was het bezoekersaantal van de jaarlijkse studiedag ongekend hoog en is het aantal sponsors toegenomen. Voor het eerst werd, na een beoordeling door een externe jury, de EHBO Inspiratieprijs uitgereikt. Het Deltion College in Zwolle won op basis van de, niet aflatende organisatie brede, inspanningen om zoveel mogelijk studenten het diploma Eerste Hulp te laten behalen. Het succes is zo groot, dat ook alumni terugkeren voor hercertificering. Samen met de verantwoordelijk onderwijsdirecteur van het Deltion College heeft de directeur van Het Oranje Kruis hierover een gloedvol betoog gehouden tijdens een bijeenkomst van mbo-directeuren. Een eervolle uitnodiging van de mbo-raad. Voornoemde onderwijsdirecteur zal in 2017 ook zitting nemen in de Raad voor Inspiratie van Het Oranje Kruis. Een kleine groep innovatieve mensen die met ons zal gaan brainstormen over nieuwe initiatieven om meer mensen te inspireren het diploma te gaan behalen.

In dit jaarverslag een inkijkje in de vele activiteiten, diensten en producten van Het Oranje Kruis. Die tot stand komen door inspanningen van medewerkers, deskundige betrokkenen, toezichthouders en natuurlijk de vele externen. Raad van Toezicht en bestuurder spreken graag hun dank hiervoor uit, alsmede de hoop dat in 2017 die inspanningen kunnen leiden tot meer gecertificeerde burgers. Daartoe zal niet alleen intensief contact worden onderhouden met diverse onderwijsinstellingen, maar zal ook gekeken worden naar beroepsbeoefenaren in de publieke ruimte. Op plaatsen waar veel mensen samenkomen zou het een sociale norm moeten zijn dat er voldoende gekwalificeerde eerstehulpverleners aanwezig zijn.

Het Oranje Kruis

Missie en visie samengevat

Het Oranje Kruis voorkomt en beperkt gezondheidsschade door en voor burgers door bij te dragen dat meer burgers bekwaam zijn goede eerste hulp te bieden. Het Oranje Kruis doet dit door de onafhankelijke toetsing.

In het afgelopen jaar is een nieuw strategisch beleidskader geformuleerd. Hierin vooral focus op de kern van Het Oranje Kruis - certificering - en een organisatievernieuwing beogend die de stichting toekomstbestendig maakt.

Voor de komende drie jaar streeft Het Oranje Kruis de volgende doelen na.

1. In meerdere beroepen wordt EHBO en Het Oranje Kruisdiploma een kernkwaliteit.
2. In meerdere opleidingen wordt EHBO en Het Oranje Kruisdiploma een kernkwaliteit.
3. De organisatie wordt beperkt in omvang en geheel gericht op de missie en visie. Daaraan niet gelieerde activiteiten worden geschrapt.
4. De voorwaardelijke kant van de organisatie (faciliteiten bedrijfsvoering) is, ofwel gedeeld met andere organisatie(s) als onderdeel van gerichte samenwerking, ofwel geoutsourcet. Hiermee dienen zowel de kosten als de risico's te worden verminderd.
5. Voor innovatieve activiteiten wordt actief gezocht naar subsidiemogelijkheden en fondsen.

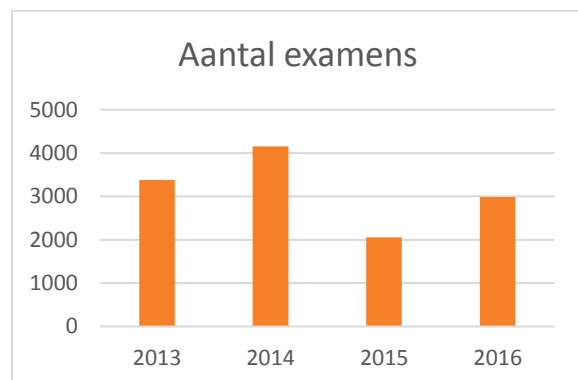
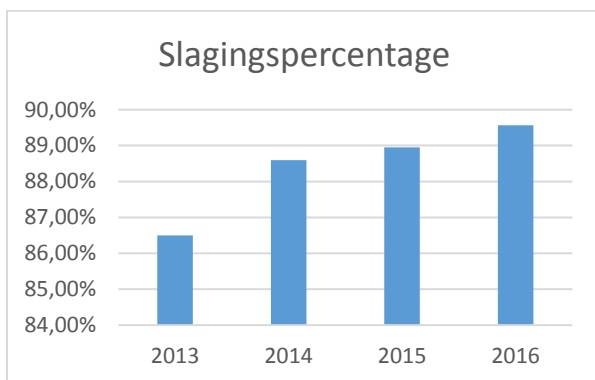
Van richtlijn tot uitgaven

De Nederlandse Richtlijnen Eerste Hulp werden op 14 april 2016 gepubliceerd. Deze richtlijnen zijn ontwikkeld met medewerking en goedkeuring van het College van Deskundigen van Het Oranje Kruis, het Medisch Comité van Het Nederlandse Rode Kruis en het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening (NIBHV). Deze richtlijnen vormen het kader voor de eindtermen en het lesmateriaal van Het Oranje Kruis, Het Rode Kruis en het NIBHV. Als uitgangspunt is genomen dat de te verlenen Eerste Hulp (EHBO) altijd gericht moet zijn op de meerwaarde voor het slachtoffer.

Eindtermen

Op 15 juni zijn de eindtermen voor het Diploma Eerste Hulp verschenen. Nieuw is dat hierin de Eerste Hulp aan kinderen is opgenomen. Hiermee is de houder van een Diploma Eerste Hulp een allround eerstehulpverlener die in staat is onder alle omstandigheden aan iedereen, van jong tot oud, eerste hulp te verlenen.

Examen Diploma Eerste Hulp

De slagingspercentages fluctueren licht en tonen aan dat examens doen geen onoverkomelijke hindernis is, maar wel een serieuze zaak. Kandidaten gaan een drempel over die, naar de overtuiging van Het Oranje Kruis, noodzakelijk is om adequaat te kunnen handelen als de praktijk vraagt om goede eerstehulpverlening.

Nadat in 2015 het aantal examens fors afnam, is in 2016 een stijging zichtbaar. Het Oranje Kruis stelt zich ten doel in 2017 tenminste weer op het niveau te komen van 2014. In 2016 werden 936 examinatoren ingezet en 132 consulenten.

Uitgaven

Op 1 juli verscheen de 27^e druk van het Oranje Kruis boekje. Een geheel vernieuwd en compleet boek voor iedereen die Eerste Hulp wil leren verlenen. Nieuw is het gebruik van Layar. Door middel van de Layar app kunnen video's worden bekeken die de eerste hulphandelingen tonen. Via de algemene Layar pagina die voorin het Oranje Kruis boekje is te vinden, zijn diverse video's en animaties beschikbaar. Deze lijst zal regelmatig worden aangevuld.

Andere uitgaven die inmiddels zijn verschenen naar aanleiding van de nieuwe eindtermen zijn: het Oranje Kruis werkboek, de luisterversie, de geheugensteun en Eerste Hulp aan kinderen. Alle gedrukte uitgaven van Het Oranje kruis zijn voorzien van een FSC Label. (Forest Stewardship Council) Een internationaal label voor duurzame bosbouw.

Uitreiking eerste exemplaar nieuw Oranje Kruis boekje

Op 30 juni werd de eerste uitgave van de 27^e druk van het Oranje Kruis boekje overhandigd aan anesthesist van het Academisch Medisch Centrum (AMC), T.A. (Tijs) van den Berg. Hij is tevens betrokken bij de opleiding Geneeskunde en de invoering van het EHBO-examen bij eerstejaarsstudenten van de Universiteit van Amsterdam (UVA).

Vanaf volgend studiejaar zullen de eerstejaarsstudenten Geneeskunde het Diploma Eerste Hulp van Het Oranje Kruis moeten behalen. 'Een geneeskundestudent wil en moet eerste hulp kunnen verlenen', vertelt Van den Berg. 'Als het gaat om eerste hulp is er geen verschil tussen een student Geneeskunde, dokter of eerstehulpverlener.'

Verbandrichtlijnen

Door de gewijzigde eindtermen zijn de verbandrichtlijnen ook aangepast. Het Oranje Kruis organiseerde een overleg met diverse leveranciers van verbandmaterialen. Dit had tot doel het concept van de richtlijnen onder de aandacht te brengen en na te gaan of zich hierbij knelpunten voordoen. De richtlijnen worden door Het Oranje Kruis onafhankelijk vastgesteld, na een commentaarronde om eventuele omissies tijdig te signaleren.

Keurmerk Hobéon

Het gehele certificeringsproces (examinering en certificering) van Het Oranje Kruis is wederom onderzocht én geaccrediteerd door Hobéon. Op dinsdag 13 december ontving Het Oranje Kruis het Keurmerk voor Kwaliteit. Hiermee voldoet Het Oranje Kruis aan de internationale (ISO) norm voor persoonscertificering.

Cursuskiezer

In 2015 werd de Cursuskiezer al helemaal vernieuwd. In 2016 is ook de gehele backoffice van de Cursuskiezer vernieuwd. Opleidingsinstituten kunnen vanaf 1 november zelf hun cursusaanbod in de Cursuskiezer plaatsen.

Veel opleidingsinstituten maken hier gebruik van. De opleidingsinstituten geven aan dat veel van hun nieuwe cursisten via de Cursuskiezer bij hen terecht zijn gekomen. In 2017 wordt een projectplan geformuleerd met het oog op fasegewijze uitbreiding van de Cursuskiezer.

Inspiratie

Studiedag & EHBO Inspiratieprijs

Op zaterdag 5 november vond de jaarlijkse Studiedag van Het Oranje Kruis plaats. Dit jaar had de Studiedag als thema: Overall EHBO. Je moet het wel écht doen! Met een recordaantal standhouders en wederom meer dan 500 gasten, was het een drukbezochte dag.

Nieuw dit jaar was de EHBO Inspiratieprijs. Van tevoren konden personen of organisaties worden voorgedragen die in 2016 op het gebied van EHBO inspirerend waren geweest. Vier partijen werden genomineerd en een externe jury bepaalde uiteindelijk dat het Deltion College de winnaar werd. De jury koos voor het Deltion College vanwege hun gedrevenheid en passie om ervoor te zorgen dat alle leerlingen uiteindelijk het Diploma Eerste Hulp behalen. De droom van het EHBO team is dan ook dat elke student EHBO lessen krijgt aangeboden en zijn diploma behaalt, voordat hij of zij de opleiding afrondt.

Raad voor Inspiratie

Tijdens de Studiedag werd bekend gemaakt dat er een Raad voor Inspiratie in het leven geroepen zal worden. Deze raad zal bestaan uit een kleine groep mensen uit diverse sectoren van de samenleving en meedenken over de vraag hoe we meer mensen het Diploma Eerste Hulp kunnen laten behalen. In 2017 zal deze Raad voor Inspiratie van start gaan.

Heldendag

Een van de functies van de directeur van Het Oranje Kruis is bestuurslidmaatschap van het Carnegie Heldenfonds. Dit fonds beschikt niet over een bureau met medewerkers. Het Oranje Kruis heeft

inmiddels veel ervaring opgedaan met het zelf organiseren van de jaarlijkse studiedag. Die ervaring in combinatie met beschikbare capaciteit is ingezet voor de organisatie van de Nationale Heldendag die plaatsvond op donderdag 17 november in het gebouw van de Haagse Academie voor Internationaal Recht, gevestigd op het terrein van het Vredespaleis. Diverse helden ontvingen tijdens deze dag een onderscheiding voor hun heldendaden uit handen van Minister President Mark Rutte.

Magazine EHBO.NL

Het magazine EHBO.NL is in 2016 zes maal verschenen met de volgende thema's: Eerste Hulp en onderwijs, Eerste Hulp en opleiders, Eerste Hulp en sport, Eerste Hulp en Hospitality, Veiligheid en Helden (i.s.m. Stichting Carnegie Heldenfonds) en Eerste Hulp en senioren. Drie thema's leiden tot een bredere verspreiding, onder meer onder alle BHV'ers/EHBO'ers van de Gemeente Den Haag, drie hockeyverenigingen in Delft en Pijnacker en alle 300 gasten op de Nationale Heldendag 17 november 2016.

Ook in 2017 zullen themanummers verschijnen in samenwerking met andere organisaties met als doel een brede verspreiding mogelijk te maken.

Samenwerking

NIBHV

Het Oranje Kruis is, samen met het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), aandeelhouder van de NIBHV. Beide (HOK en IFV) zijn, in verschillende segmenten, certificerende organisaties. In het kader van de organisatievernieuwing van Het Oranje Kruis is een onderzoek gestart naar mogelijke shared services. In 2017 wordt het onderzoek opgeleverd en zal, op basis van onderbouwde advisering, besloten worden, of en op welke onderdelen werkprocessen eventueel zullen worden gedeeld.

Nederlandse Public Health Federatie (NPHF)

Het Oranje Kruis heeft besloten het lidmaatschap van NPHF Federatie voor Gezondheid op te zeggen. De NPHF Federatie voor Gezondheid verbindt partijen die gezondheid als uitgangspunt en richtsnoer nemen voor hun activiteiten. Het Oranje Kruis herkent zich hierin maar ondervond toch te weinig aansluiting. Mede met het oog op doelmatige besteding van beperkte capaciteit en middelen is gekozen voor een andere focus, meer in het bijzonder op de onderwijssector.

Prins Hendrik Fonds (PHF)

Stichting Prins Hendrikfonds van de Koninklijke Nationale Organisatie voor Reddingwezen en Eerste Hulp bij Ongelukken “Het Oranje Kruis” is gesticht op 1 december 1928 door Het Oranje Kruis. Sindsdien zijn de statuten enkele malen gewijzigd. In de statuten van 2002 is aangegeven dat statutenwijziging alleen met instemming van het bestuur van Het Oranje Kruis mogen plaatsvinden. Het bestuur van het PHF voelde dit als een ernstige beperking van haar functioneren, die niet spoort met de geherformuleerde doelstelling en de verantwoordelijkheden die het PHF-bestuur zichzelf oplegt en statutair opgelegd krijgt. Het Oranje Kruis daarentegen betoogde sedertdien dat bij een statutenwijziging ook de onafhankelijke beoordeling van aanvragen geborgd dient te worden en dat recht moet worden gedaan aan afspraken omtrent het ingebrachte vermogen.

Door een structurele reorganisatie van het fonds en een eenmalige rentebetaling aan de Het Oranje Kruis is deze discussie positief afgerond. Het Oranje Kruis staat vanaf 2017 op afstand van het Prins Hendrikfonds.

Stichting SMART onderwijs

Het Oranje Kruis is in 2016 benaderd door de initiatiefnemers. Deze jonge stichting biedt medisch gerelateerd onderwijs aan op basisscholen in Amsterdam en omstreken en werft geneeskunde studenten van de VU om de leerlingen les te geven. Door advisering en het ter beschikking stellen van lesmateriaal levert Het Oranje Kruis een bijdrage om dit mooie initiatief te ondersteunen. Andere sponsors zijn onder meer VUmc, Sanquin en Albert Heijn.

Verandering

Pensioenen

De organisatie is onderdeel van de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening en daarmee, mede door het lidmaatschap van de Maatschappelijke Ondernemersgroep(MO)-groep (thans Sociaal Werk Nederland geheten), gepositioneerd in de sector Zorg & Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening. De pensioenovereenkomst met Nationale Nederlanden (NN) eindigt per 31 december 2016.

Per 1 januari 2017 wordt aangesloten bij het sectorale pensioenfonds Zorg & Welzijn (PFZW).

Reorganisatie

Zowel binnen het overleg met de Raad van Toezicht, het Beleidsteam en de Personeelsvertegenwoordiging is vastgesteld dat er forse aanpassingen noodzakelijk zijn in strategie en organisatie met het oog op focus op de kern van de doelstellingen van de stichting, de daaraan gekoppelde financiën en afnemers van diensten en producten. Na vele overleggen is een plan tot stand gekomen dat in 2017 zal worden geëffectueerd.

Van een aantal medewerkers is/wordt, om diverse redenen, afscheid genomen. De hieraan verbonden kosten zijn verwerkt in de exploitatie van 2016. Een nieuwe functionaris, de relatiemanager, is geworven en is in januari 2017 gestart.

Ter ondersteuning van het proces naar een meer 'lean en mean'-klantgerichte organisatie is een budget gereserveerd voor aanvullende deskundigheidsbevordering.

Kwaliteitsborging

Visitatiecommissie hercertificering Instructeurs Eerste Hulp

In het voorjaar van 2016 is een analyse gemaakt van alle verslagen die de leden van de visitatiecommissie van september 2010 tot en met februari 2016 van hun bezoeken aan de (na)scholingsbijeenkomsten hebben gemaakt. Dit had onder andere tot doel om na vijf jaar een algemeen beeld van de nascholingen en van het functioneren van de visitatiecommissie te krijgen. In het geheel genomen kan worden geconcludeerd dat de nascholingen en de organisatie hiervan goed op orde zijn en dat de visitatiecommissie goed functioneert.

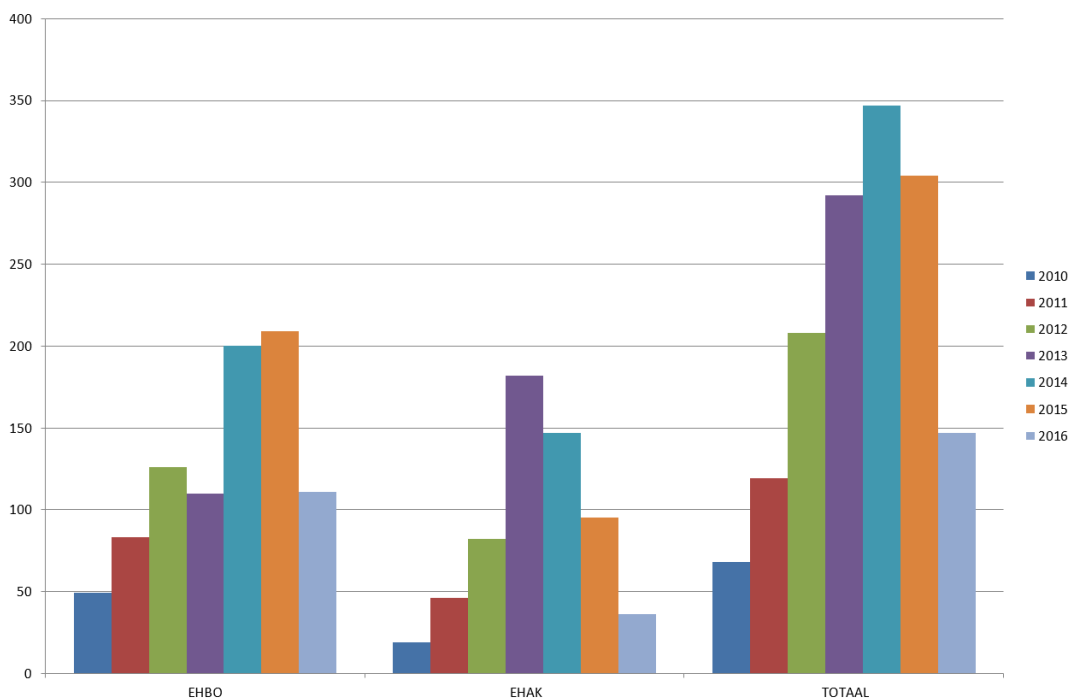
Hoewel de invoering in 2015 van de verplichte aanwezigheid van minimaal twee leden van de rayonleiding bij competentiebeoordelingen stof deed opwaaien, blijkt dat dit in de praktijk bijna altijd lukt.

In 18.7% van de scholingen blijkt er een wezenlijk verschil te zijn tussen de omschrijving en de uitvoering van het nascholingsprogramma. Dit blijft in 2017 een punt van aandacht. Naar aanleiding van de evaluatie is de levensvatbaarheid en wenselijkheid van rayons met minder dan zeven leden (instructeurs Eerste Hulp) ter discussie gesteld.

Consulentenbezoeken

Het proces van examineren wordt steekproefsgewijs gecontroleerd door consulenten. Zij zijn ervaren examinatoren die de rol van examiner hebben ingeruild voor die van consulenten. In de grafiek de ontwikkeling van consulentbezoeken vanaf 2010. In 2017 zal een verschuiving optreden richting inventarisatie van hercertificeringprocessen.

In onderstaande grafiek is waar te nemen dat het aantal consulentbezoeken is afgenomen. Dit is conform beleid. In de afgelopen jaren hebben de bezoeken een positief effect gehad op de kwaliteit van het examenproces. Het aantal klachten daaromtrent is afgenomen. Uiteraard wordt deze wijze van kwaliteitstoetsing voortgezet, maar met een lagere frequentie. Hiermee wordt voorkomen dat opleiders en examinatoren meerdere malen worden bezocht en worden de kosten enigszins beperkt.

Klachten 2016

In 2016 zijn totaal 15 klachten binnengekomen. Hiervan zijn 8 intern afgehandeld en 7 door de Bezwarencommissie. Van die laatste is er 1 in tweede instantie door de Commissie van Beroep behandeld.

De meeste klachten gaan over het examen voor het Diploma Eerste Hulp, 2 over het examen Instructeur Eerste Hulp en 1 over een administratieve procedure. Bij een groot aantal klachten speelt een rol dat de verwachtingen van de opleider of de kandidaat over het examen niet overeenkomen met de geldende procedures. Zoals inmiddels gebruikelijk zijn de meest voorkomende casussen verwerkt in de training voor examinatoren op de studiedag van 2016.

Conclusie

Het aantal klachten is fors gedaald ten opzicht van het voorgaande jaar (52 in 2015). Het meest voorkomende onderwerp blijft de uitvoering van het examen voor het Diploma Eerste Hulp. Het Oranje Kruis blijft continu werken aan een verbetering van de kwaliteit van de examinatoren en aan de informatievoorziening over het examen.

De leden van de bezwarencommissie

R.H. Baas (extern), voorzitter en de leden mevrouw A. Maniram en mevrouw N. den Ouden. Mevrouw I. Zuurmond is secretaris.

De leden van de beroepscommissie

Mr. M. ten Have, voorzitter en de leden mevrouw A. Schols en de heren F.H Elema en A. Oosterlee. Mevrouw K. Colman was ambtelijk secretaris.

Gedragcodes, standaarden en beheersing van risico's

Onze bedrijfsreputatie is een waardevol bezit.

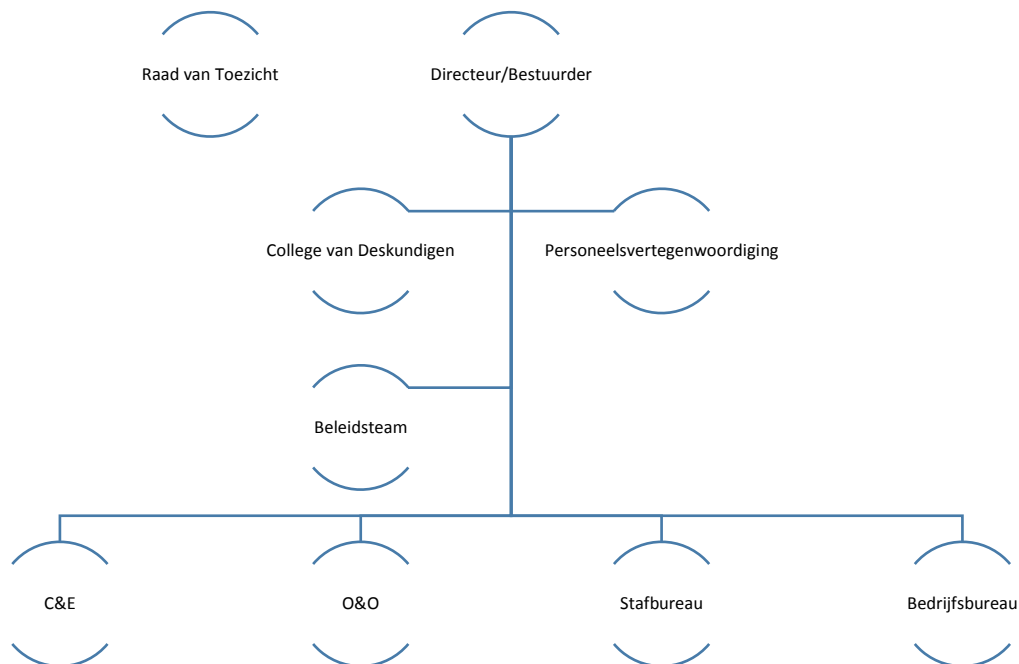
Als landelijke aanbieder van certificeringsdiensten speelt Het Oranje Kruis een belangrijke rol in de maatschappij. Een goed voorbeeld geven is daarom een absolute noodzaak om het vertrouwen van o.a. klanten, leveranciers en medewerkers te verkrijgen en te behouden. Een professionele en integere werkhouding staan hierin centraal. De manier waarop wij ons presenteren, onze diensten producten aanbieden en met onze klanten omgaan vormen samen het beeld (de bedrijfsreputatie) van Het Oranje Kruis. Derhalve committeert Het Oranje Kruis zich aan de volgende gedragscodes/standaarden:

- Algemeen Examenreglement (AER) en specifieke examenreglementen;
- Reglement examinator;
- Reglement consulent;
- Opdrachtovereenkomsten met examinatoren;
- Bewerkingsovereenkomsten met haar leveranciers;
- Mandateringsdocument;
- Directiereglement;
- Raad van Toezicht reglement;
- Geheimhoudingsverklaring personeelsleden;
- Privacybeleid, verzameling en gebruik van persoonsgegevens;
- Onafhankelijke klachtencommissie (commissie van beroep en bezwaar).

Interne organisatie

Het Oranje Kruis heeft twee kerndoelen (certificeren en het uitvoeren van haar missie) en vier afdelingen:

- Certificering & Examinering.
- Onderzoek & Ontwikkeling.
- Stafbureau directie (met directiesecretariaat, stafmedewerker Kwaliteit & Organisatie, redactie magazine, websites en sociale media, voorlichter/woordvoerder).
- Bedrijfsbureau (financiële administratie, personeelsadministratie, receptie, ICT).

Organogram HOK 2016

Kengetallen

Omvang van Het Oranje Kruis

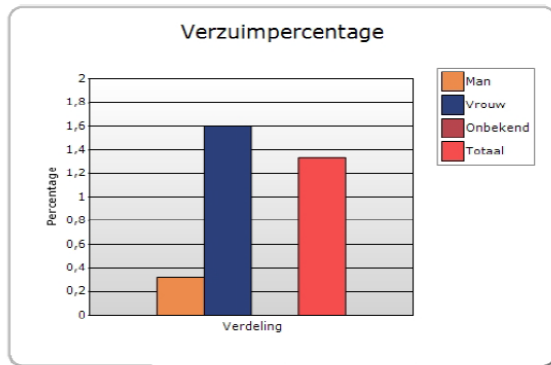
Bij Het Oranje Kruis waren op 31 december 2016 26 vaste medewerkers (19,9 FTE) in dienst.

In/uit dienst

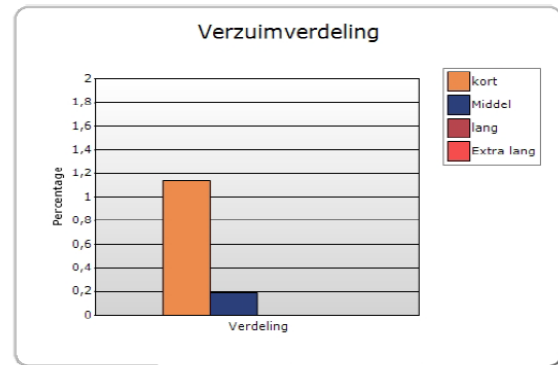
- Mevrouw K. Colman, beleidsmedewerker per 31-12-2016 uit dienst.
- Mevrouw K. Grinwis, administratief medewerker (oproepcontract) per 31-12-2016 uit dienst.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is bij Het Oranje Kruis in vergelijking met landelijke cijfers erg laag. Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over het jaar 2016 bij Het Oranje Kruis bedraagt 1,33% (in 2015: 1,27%) Ter vergelijking met het landelijk gemiddelde ziekteverzuim percentage in 2016: 3,86% (Bron: CBS)

Periode:1-1-2016 - 31-12-2016

1

Personeelsvertegenwoordiging

Samenstelling

De personeelsvertegenwoordiging (PVT) van Het Oranje Kruis bestaat uit drie leden. In 2016 hebben er twee wisselingen plaatsgevonden vanwege persoonlijke omstandigheden.

- Voorzitter: Petra Vos, medewerker afdeling Onderzoek en Ontwikkeling
Per 1 december 2016 is zij vanwege twee maanden afwezigheid vervangen door Nicoline Versluys, medewerker afdeling Onderzoek en Ontwikkeling. Dit nadat het personeel met meer dan ruime meerderheid het vertrouwen had uitgesproken.
- Lid: Sylvia de Bruin, medewerker afdeling Certificering en Examinering
In maart is zij afgetreden en na verkiezing opgevolgd door Petra Breugem, medewerker afdeling Certificering en Examinering
- Lid: Richard Bakker, medewerker Het Oranje Kruis/B.V. Eerste Hulp dichtbij

Overleg

In 2016 heeft er vijf keer formeel overleg tussen de bestuurder en de PVT plaatsgevonden. Tevens is er een jaarlijks overleg geweest met de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht

Advies/Instemming

Per 1 januari 2016 is een aantal arbeidsvoorwaarden samengevoegd tot het Individuele keuze Budget (IKB). In overleg met de PVT is er een voorstel gedaan tot behoud van vakantietoelage. Ieder personeelslid heeft hierover een brief ontvangen en gevraagd voor akkoord / instemming te tekenen.

Het contract met Nationale Nederlanden inzake de pensioenen liep per 31 december 2016 af. Er zijn drie opties bekeken. In overleg met de PVT is gekozen ervoor de pensioenvoorziening onder te brengen bij PFZW. Ieder personeelslid heeft hierover een brief ontvangen en gevraagd voor akkoord / instemming te tekenen

Doorlopend in 2017

In september 2016 is er een reorganisatie aangekondigd per 1 januari 2017. Het 1^e kwartaal van 2017 zal overleg over de nadere uitwerking plaatsvinden. De PVT heeft een adviesrecht betreffende het reorganisatieplan inclusief de functieomschrijvingen. De PVT heeft instemmingsrecht op functiewaardering.

In maart 2017 zullen er PVT verkiezingen gehouden worden. Mw. Petra Vos treedt af, haar maximale zittingstermijn is verlopen. De zittingstermijnen van Petra Breugem en Richard Bakker lopen nog. De verkiezing in maart 2017 is in verband met de vervanging van de voorzitter.

Juridische structuur

Het Oranje Kruis is een zelfstandige stichting en eigenaar van de BV Eerste Hulp Dichtbij. De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder en kent een Raad van Toezicht. De directeur/bestuurder is tevens directeur van de BV Eerste Hulp Dichtbij.

Maatschappelijke verantwoording

Maatschappelijke verantwoording

Stichting Koninklijke Nationale Organisatie voor Reddingwezen en Eerste Hulp bij Ongelukken Het Oranje Kruis is een stichting met het predicaat koninklijk en heeft als missie om in Nederland kennis en kunde van EHBO te verspreiden.

KvK-nummer: 40407909

RSIN/fiscaalnummer ANBI: 2873394

De Algemene Voorwaarden van Het Oranje Kruis zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Den Haag, onder nummer 40479909.

Salaris directeur/bestuurder

Voor Het Oranje Kruis is het van groot belang dat het salaris van de directeur voldoet aan alle vanuit de overheid en de branche gestelde normen. Het Oranje Kruis hanteert hierbij de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarbij behorende zogenaamde WNT 2-norm. Het salaris van de directeur/bestuurder van Het Oranje Kruis ligt onder deze WNT 2-norm. Het salaris komt overeen met wat in de branche Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening gebruikelijk is.

Vergoedingen Raad van Toezicht en College van Deskundigen

De leden van de Raad van Toezicht en College van Deskundigen ontvangen een vrijwilligersvergoeding. De daadwerkelijk gemaakte reiskosten maken onderdeel uit van de vrijwilligersvergoeding. De vrijwilligersvergoeding staat niet in verhouding tot de omvang en het tijdsbeslag van het werk en betreft geen marktconforme vergoeding. De belastingdienst heeft deze vrijwilligersvergoeding vastgesteld op een maximum van €1.500 per jaar.

Financiële doelstelling

De inkomsten van Het Oranje Kruis zijn samen te vatten aan de hand van de volgende activiteiten.

- Het aanvragen van examens/hercertificering. De inkomsten vormen slechts beperkte dekking voor de benodigde infrastructuur en
- De participatie van de stichting Het Oranje Kruis in deelnemingen passend bij de doelstellingen van Het Oranje Kruis.

Alle opbrengsten komen direct weer beschikbaar voor de beschreven doelstellingen. De stichting heeft geen winst oogmerk zoals blijkt uit de statuten en uit de feitelijke werkzaamheden.

De organisatie streeft niet naar winst omwille van de winst zelf. Dit blijkt uit het feit dat Het Oranje Kruis de met de activiteiten behaalde opbrengsten ten goede laat komen aan haar ideële doelstellingen.

Het Oranje Kruis bezit de ANBI-status.¹

Ratio's

Solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Het Oranje Kruis aan haar verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio is een rekenformule en liquiditeitsindicator die de verhouding tussen de verschillende vermogenscomponenten inzichtelijk maakt.

Solvabiliteitsratio I: 95,00% (EV/TV *100%)

Solvabiliteitsratio II: 2.002,09% (TA/TVV *100%)

Debt ratio: 0,05 (VV/TV)

Debt to equity: 0,05 (VV/EV)

¹ ANBI = Algemeen Nut Beogende Instelling

De solvabiliteit op het totaal vermogen ligt ruim boven de norm van 25%-40%.

Liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre Het Oranje Kruis kan voldoen aan haar kortlopende verplichtingen.

Current Ratio: 9,41 (VLA + liq. mid. /VVK)

Quick Ratio: 9,32 (VLA – voorraden + Liq. mid. /VVK)

Voornoemde liquiditeitsratio's voldoen ruimschoots aan de normering Current Ratio =>2 en Quick Ratio =>1

Duurzaamheid

Waar mogelijk past Het Oranje Kruis bij de uitvoering van haar beleid duurzame maatregelen toe. Een voorbeeld van een aantal initiatieven:

- *Uitgave van Het Oranje Kruis gedrukt op papier met het Forest Stewardship Council (FSC)*
Vanaf de 26e druk zijn alle uitgaven van Het Oranje Kruis gedrukt op papier met het FSC logo. Dit logo houdt in dat de voorwaarden voor verantwoord bosbeheer zijn vastgelegd volgens de FSC Principes en Criteria.
- *Examen- vergaderlocatie*
Het Oranje Kruis organiseert haar Examens Instructeur Eerste Hulp en Examen Lotus alsmede de studiedag en vergaderingen op de NBC locatie te Nieuwegein. Door de centrale ligging houdt Het Oranje Kruis rekening met de reisafstand van iedere deelnemer. Het NBC is tevens goed te bereiken met het Openbaar vervoer. NBC voert het keurmerk Green Key Certificaat Goud, een keurmerk voor bedrijven die het milieu zo min mogelijk belasten.
- *CO2 neutraal post versturen*
Het Oranje Kruis investeert in CO2 neutraal post versturen. Het Oranje Kruis maakt gebruik van zogenaamde Groene post van PostNL. De CO2-uitstoot die geproduceerd wordt met het verzenden van de post wordt gecompenseerd door te investeren in duurzame projecten.
- *Bewuste keuze van de plantsoendienst.*
Het Oranje Kruis maakt gebruik van de tuindienst Zorg van José. Zorg van José biedt zorg aan mensen met een lichte verstandelijke, psychische en lichamelijke beperking.

CAO

De organisatie is aangesloten bij de CAO Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening en daarmee, mede door het lidmaatschap van de MO-groep, gepositioneerd in de sector Zorg & Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening.

Risico's, onzekerheden en impact

De exploitatie van Het Oranje Kruis is in hoge mate afhankelijk van de omzet van examens. In 2016 bedroeg het totaal aantal examens Eerste Hulp 2.990 en het totaal aantal examens Eerste Hulp aan Kinderen 1.925. In 2017 wordt een stijging beoogd van het aantal examens. De certificeringsmarkt is dynamisch. Meerdere variabelen beïnvloeden de keuze voor een certificeerder. Het beleid is in 2017 gericht op die aspecten van de organisatie die het aantrekkelijk maken te kiezen voor Het Oranje Kruis.

Niet door Het Oranje Kruis te beïnvloeden inkomstenbronnen zijn het vermogensrendement en het dividend vanuit de deelneming NIBHV.

Kostenfactoren die een negatieve invloed kunnen hebben zijn een eventuele verhoging van de pensioenpremie en een toename van kosten rond de ICT. Op laatstgenoemde variabele zit regie.

De administratieve organisatie en interne beheersing is van voldoende niveau. Enkele aanbevelingen van de accountant na de interim controle in december 2016 zijn onverkort overgenomen.

Toekomstverwachtingen

De toekomstverwachtingen voor Stichting Het Oranje Kruis zijn positief, de verwachting is dat HOK het jaar 2017 zal afsluiten met een positief resultaat van €100.000,-

Een reductie van vaste kosten, waaronder personeelskosten zorgt voor meer evenwicht tussen uitgaven en inkomsten van de stichting. Er is reden aan te nemen dat de behoefte in onafhankelijk examens (het unieke kenmerk van de certificering van HOK) zal toenemen.

Bestuur

Het bestuur van de stichting wordt sinds juni 2013 gevormd door de directeur. Een Raad van Toezicht ziet toe op goed bestuur. Directeur/bestuurder: B.A.J. Jongejan, arts

Nevenfuncties bestuurder: Bestuurslid bij resp. het Nationaal Rampenfonds, de Stichting Carnegie Heldenfonds (vicevoorzitter) en (tot 1 november 2017) de Stichting Prins Hendrikfonds. Daarnaast is hij voorzitter van de Raad van Toezicht Stichting Samenwerkende Huisartsen Rijnland.

Raad van Toezicht (RvT)

Met ingang van 2016 zijn twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht benoemd: de heer M.P.A. Jans, bestuurskundige en financieel specialist en de heer drs. J. den Tex, marketingprofessional.

E.G. van Ankum, arts, voorzitter

M.P.A. Jans

Mr. J.P. Marchand

Drs. J. den Tex

Mevrouw drs. P.W.M. Wiegiers

Mevrouw J.A. Wilton-Postma, arts

Profielen/achtergronden

De voorzitter, de heer Van Ankum, was eerder werkzaam bij Defensie en bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

De heer Jans is bestuurskundige en financieel specialist.

De heer Marchand is jurist en werkzaam in de onderwijssector.

De heer Tex is marketingprofessional.

Mevrouw Wiegiers is werkzaam bij de rijksoverheid.

Mevrouw Wilton is vertrouwensarts en medisch docent.

De Raad van Toezicht kent twee commissies:

1. De auditcommissie (de heren Jans en Marchand) die de Raad adviseert over alle financiële aangelegenheden, alsmede samen met de bestuurder overleg voert met de vermogensbeheerder, resp. de accountants.
2. De remuneratiecommissie (mevrouw Wilton, mevrouw Wiegiers en de heer van Ankum) die de Raad adviseert over het beloningsbeleid en overleg voert met de personeelsvertegenwoordiging.

Het Oranje Kruis wordt in de aandeelhoudersvergaderingen van NIBHV vertegenwoordigd door de heer Jans.

Verslag Raad van Toezicht

De totale Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar zeven keer bijeen met de bestuurder. De Raad heeft ook eenmaal zonder de bestuurder vergaderd, onder meer voor een zelfevaluatie. Tevens heeft een afvaardiging van de Raad overleg gehad met de Personeelsvertegenwoordiging. Na een voorlopige begroting in 2015 is door de Raad in februari 2016 de definitieve begroting 2016 geformaliseerd. Belangrijk en terugkerend agendapunt in 2016 betrof de strategie voor de komende jaren. De Raad van Toezicht steunt de organisatievernieuwing die de bestuurder heeft voorgelegd.

De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 28 juni 2016 de bestuurder gedechargeerd voor het financiële beleid over 2015. In de vergadering van 21 september is de Raad akkoord gegaan met het voorstel van de bestuurder om de pensioenvoorziening voor de medewerkers van Het Oranje Kruis per 1 januari onder te brengen bij het Pensioenfonds Zorg & Welzijn (PFZW). In november is door de Raad de begroting voor 2017 goedgekeurd.

Auditing

De Raad van Toezicht heeft op voorstel van auditcommissie besloten een overeenkomst te sluiten met een nieuw accountantskantoor (Mazars). De interim controle (Administratieve Organisatie en Interne Beheersing) in 2016 is reeds door hen uitgevoerd.

Op voorstel van de bestuurder en de auditcommissie heeft de Raad besloten (september 2016) een aantal gehanteerde normen in de financiële bedrijfsvoering aan te passen. Dit betreft de continuering van de tijdelijke aanpassing in het vigerende beleggingsstatuut voor wat betreft de ruimere marge liquiditeiten, de norm voor vermogensreserve is naar beneden bijgesteld (van 3 naar 2 maal de totale bedrijfslasten op jaarbasis) en de begrotingsnorm met betrekking tot het vermogensrendement is, gezien de marktomstandigheden, omlaag gebracht van 4 naar 3%.

College van Deskundigen

Het College bestaat uit leden die:

- Deskundig zijn op medisch gebied, op het gebied van didactiek en op het terrein certificering.
- Afnemer zijn van het diploma, lesmateriaal en/of examen.

Het College van Deskundigen speelt o.a. een belangrijke rol aan het waarborgen van de kwaliteit van de diploma's, de certificaten en de lesmaterialen van Het Oranje Kruis. In 2016 vormden de werkzaamheden t.b.v. het tot stand komen van de Nederlandse Richtlijnen Eerste Hulp en de nieuwe lesmaterialen daarvan een substantieel onderdeel.

In 2016 bestond het College uit de volgende personen:

E.S. Alberga	Nederlandse Vereniging van Arts-Docenten in de Eerste Hulp
C. M.H. van Buul	Nederlandse Organisatie Docenten EHBO
K. ten Duis	Nederlandse Vereniging voor traumatologie (vanaf maart 2016)
G. Franschman	Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
G. Innemee	Ambulancezorg Nederland
Dhr. M. Kruyswijk	Nederlands Huisartsen Genootschap (vanaf maart 2016)
S.E. Langerak	Nederlandse Vereniging voor Cardiologie
R.A.G. Sanches	Ministerie van Defensie
C.H. Turkenburg	Beroepsvereniging V&VN Ambulancezorg
G.M.J. de Vries	Medisch Directeur Ambulancezorg, voorzitter
K.J.M. Zaszlos	Nederlandse Vereniging voor Spoedeisende Hulp-Artsen

Financieel verslag

Toelichting realisatie 2016

Het resultaat belooft over 2016 € 553.283 positief

Het resultaat is ten opzichte van 2015 sterk verbeterd (+ € 969.000).

De voornaamste mutaties worden hieronder weergegeven:

- A. *Hogere royalty's Thieme Meulenhoff € 282.000*
Hogere royalty's als gevolg van de uitgave van de 27ste druk van Het Oranje Kruis boekje in 2016.
- B. *Lagere personele lasten € 200.000*
Grotendeels veroorzaakt door de incidentele overwaarde ad € 184.000 door de beëindiging van de pensioenregeling bij de Nationale Nederlanden per 1 januari 2017.
- C. *Lagere lasten promotie en marketing € 178.000*
Dit komt doordat het zwaartepunt van de in 2013 ontwikkelde marketingcampagne in 2015 lag. De kosten van de marketingcampagne worden gedekt uit de daartoe gevormde bestemmingsreserve.
- D. *Lagere afschrijvingen € 135.000*
De investeringen in maatwerk en website uit 2013 zijn in de loop van 2016 volledig afgeschreven.
- E. *Lagere financiële baten en lasten € 84.000*
Het rendement van de beleggingen is gedaald van 4,8 naar 3,5 %, in 2016 is begroot met 4%.
- F. *Hoger resultaat deelneming € 120.000*
Hoger resultaat deelneming BV Eerste Hulp Dichtbij! door verkopen nieuwe uitgave (27ste druk). Alsmede door een verbetering van inkoopmarges.
- G. *Lagere lasten projecten € 57.000*
Grotendeels veroorzaakt door de ICT update betreffende de digitalisering van het certificerings-en examineringsproces.
- H. *Overig € 81.000*
Betreft meevallers over de gehele linie.

De stichting kent geen winstdoelstelling, noch een bonussystematiek. Ten behoeve van maximale transparantie met betrekking tot het financiële beleid van de Stichting, is door het bestuur besloten Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving voor Organisaties zonder winststreven onverkort toe te passen.

Begroting 2017

De door het bestuur vastgestelde en door RVT goedgekeurde begroting 2017 is hieronder weergegeven.

	Begroting 2017	Begroting 2016	Realisatie 2016
Saldo baten en directe lasten	2.172.000	2.204.000	2.233.011
Personeel	1.469.000	1.660.000	1.387.218
Huisvesting	168.000	190.000	151.304
Promotie en voorlichting	50.000	50.000	98.540
Afschrijvingen	40.000	104.000	98.607
Overig	483.000	396.000	339.601
Totaal indirecte lasten	2.210.000	2.400.000	2.075.270
Saldo baten en lasten	(38.000)	(196.000)	168.758
Financiële baten & lasten	78.000	171.000	167.204
Resultaat deelnemingen	60.000	100.000	228.338
Resultaat	100.000	-	553.283

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2017 en de uitkomsten van 2016 worden hieronder toegelicht.

Lagere afschrijvingen	€ 59.000	1)
Lagere lasten promotie en voorlichting	€ 49.000	2)
Telling	€ 108.000	
Hogere overige lasten	€ 144.000	3)
Lager resultaat deelnemingen	€ 168.000	4)
Hogere personele lasten	€ 82.000	5)
Lagere verwachte opbrengst rendement beleggingen	€ 89.000	6)
Lager saldo baten en directe lasten	€ 61.000	7)
Hogere huisvestingslasten	€ 17.000	8)
Telling	€ 561.000	
Per saldo negatief	€ 453.000	

1. De investeringen in maatwerk en website uit 2013 zijn in de loop van 2016 volledig afgeschreven.
2. naar verwachting zullen de promotieactiviteiten beperkt kunnen blijven. gezien de geleverde inspanningen in de afgelopen jaren.
3. De stijging van de overige lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door ICT, al dan niet in projectvorm.
4. De verkopen van de 27ste druk zullen na de introductie in 2016, vanaf 2017 weer geleidelijk dalen en daarmee navenant het resultaat van de 100% deelneming BV Eerste Hulp Dichtbij!.
5. In 2016 zijn de personeelslasten verminderd met de overwaarde van het pensioen. Hiermee rekeninghoudend is er sprake van een daling van de personeelslasten.

6. In 2016 heeft de stichting een incidentele rentebate van Het Prins Hendrik Fonds ontvangen. Daarnaast is in de begroting 2017 voorzichtigheidshalve uitgegaan van een rendement dat lager ligt dan de realisatie 2016.
7. Het uitbrengen van de 27ste druk in 2016 heeft een positief effect. In 2017 zullen de royalty's en daarmee het saldo baten en directe lasten afnemen.
8. Gezien de realisatie 2016, is 2017 wellicht wat te behoudend begroot.

Financieel beleid beleggingen

Het beleggingsstatuut van Het Oranje Kruis wordt uitgevoerd door Vermogensbeheerder Waterland Investment Services. Het bestuur heeft gekozen voor effectenbeleggingen met een gematigd defensief karakter. Er gelden hierbij de volgende vermogenscategorieën:

	<u>Minimum</u>	<u>Norm</u>	<u>Maximum</u>
Zakelijke waarden (inclusief alternatieven)	25%	35%	45%
Vastrentende waarden	55%	65%	75%
Liquiditeiten	0%	0%	20%

De werkelijke cijfers ultimo 2016, tegen beurswaarde, luiden als volgt (bedragen x € 1.000):

	<u>Bedrag</u>	<u>Percentage</u>
Zakelijke waarden (inclusief alternatieven)	2.367	44%
Vastrentende waarden	982	19%
Liquiditeiten	1.958	37%
Totaal	5.307	100%

In oktober 2014 heeft de bestuurder besloten op advies van de Raad van Toezicht (audit commissie), gezien de huidige marktomstandigheden, het maximum van de liquiditeiten tijdelijk (wordt jaarlijks heroverwogen) te verhogen van 20% naar 40% en daarmee het minimum van de vastrentende waarden te verlagen. De werkelijke waarden per 31 december 2016 vielen binnen deze tijdelijk gestelde bandbreedtes.

De kosten voor het beheer van de portefeuille bedragen voor 2016 circa € 39.000 (2015: € 43.000). De vergoeding voor het beheer is niet afhankelijk van het aantal mutaties maar van het volume van het te beleggen vermogen.

Afsluiting

De Raad van Toezicht en het bestuur spreken hun dank uit aan allen die in het verslagjaar hebben bijgedragen aan de bevordering van de lekenhulpverlening in Nederland, als lid van het college van Deskundigen, als lid van één van de werk- en/of klankbordgroepen, commissies of als medewerk(st)er van Het Oranje Kruis en de B.V. Eerste Hulp Dichtbij!.

Ondertekening

's-Gravenhage, XX XXX 2017

Raad van Toezicht:

Directie:

De heer drs. E.G. van Ankum, arts, voorzitter

De heer drs. B.A.J. Jongejan, arts, directeur

De heer M. P.A. Jans

Mevrouw drs. P.W.M. Wiegers

De heer drs. J. den Tex

Mevrouw drs. J.A. Wilton-Postma, arts

De heer mr. J.P. Marchand